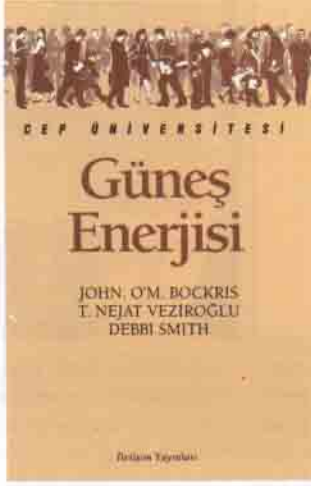

Güneş Enerjisi

John O'M. Bockris,
T. Nejat Veziroğlu,
Debbi Smith
Çev. Esen Inan,
Cep Üniversitesi
İletişim Yayınları
İstanbul, 1993
110 sayfa.

Çevre konusu, şu son yıllarda güncelliğini yitirmeden kalabilmiş, dahası, önemi giderek daha çok vurgulanan konulardan biri. Gün geliyor, ozon tabakasındaki açıklık; gün geliyor sanayi atıklarıyla kirlenen sular veya sınır değerlerine ulaşan hava kirliliğiyle huzurumuz kaçırılıyor. Gezegenimizin maruz olduğu tehlikenin farkına belki de ancak böyle zamanlarda varabiliyoruz. Ve yine böyle zamanlarda hükümetler, konuyla ilgili vaadlerde bulunuyor, önlemlerden bahsediyor, çözümler öneriyorlar. Ancak kısa-vadeli çözümler... Güneş Enerjisi yazarlarının belirttiğine göre ise "...sorunların nedenleri gayet iyi bilinmektedir, hatta epey bir süredir..." Kitabın ayrıcalığı yalnızca sorunları ortaya koymanın ötesine geçerek somut ve kalıcı çözümlere de yer vermesi. "Yakın geçmişte bu konuya ilgi duyanlar yerükürenin ısınmasının, asit yağmurlarının ve kirliliğin çaresizce tanımını yapmakla yetinip, konuya bir çözüm getirmediler. Oysa bizler Güneş-Hidrojen-Enerji Sistemi adı altında gezegenimizin fosil yakıtlarına olan bağımlılığını azaltacak ve yakıtların zararlı etkilerini tersine çevirecek bir çözüm öneriyoruz."

Konuların iki ana bölümde ele alındığı kitapta ilk bölüm, daha çok "sorun"un açılımı üzerine. Günümüzde enerjinin nasıl sağlandığı, kirliliğin öyküsü, sera etkisi, ozon tabakasındaki delik, kirlilik ve kanser ilişkisi; bu bölümde ele alınan konulardan birkaçı. Ancak belirtmeli ki, kitabı eline alan kişi, genellikle bu tür konularda olduğu üzere kuru, ansiklopedik bilgilerle karşılaşmak yerine; oldukça akıcı bir dille yazılmış, çarpıcı örneklerle renklendirilmiş ve güncellik kazandırılmış sayfalarla karşılaşıyor buluyor kendini. Kitabın, genel hatlarıyla bir ders kitabından çok, televizyonda keyifle seyredilen

bir belgesel niteliği taşıdığını söylemek mümkün.

İkinci bölüm ise, açılımı yapılmış ve irdelenmiş olan "sorun" için getirilen çözümler üzerine. Özellikle vurgulanan çözüm de, kirlilik kaynağı fosil yakıtların yerine kullanılacak, ev ve işyerlerinde yararlanılabilecek, gündelik yaşamın birçok kesitinde kendisini gösterebilecek olan güneş enerjisi. "... Ne ocaklarımızdan, ne fırınlarımızdan -ne de mikrodalga fırınlarımızdan- vazgeçemeyiz. Bu nedenle yaşam standartlarımızı değiştirmeden

verimli bir enerji türü bulmalıyız. Güneş (dolaylı, dolaysız) hidrojen sistemi bunu sağlayabilir. Akla gelecek ilk yöntem, bugün kullandığımız gazla çalışan düzeneklerimizde hidrojen kullanmamızdır..."

Kitapta son olarak, önerilen sistemlerin güvenilirliği ve yapılması gerekenler tartışılıyor; belirleyici gücün önce kişisel, daha sonra da toplumsal irade olduğu vurgulanarak... "Güneş-hidrojen enerji sistemi, artık zamanı gelmiş bir düşüncedir. Artık bu yolda geri dönüş yoktur. Gerçekleşeceğinden en ufak kuşku yok. Böylece güzel dünyamız kendi ekolojik sistemini destekleyen, çoktan haktığı bir enerji sistemine kavuşacaktır. Gördüğünüz gibi herşey size bağlı."

Zeynep Tozar

İnternet Bağlantısı ve İnternet Servisleri

Safiyet Kürklü
Funda Onay,

Nurdan Yılmaz,
Hüseyin Karayağız

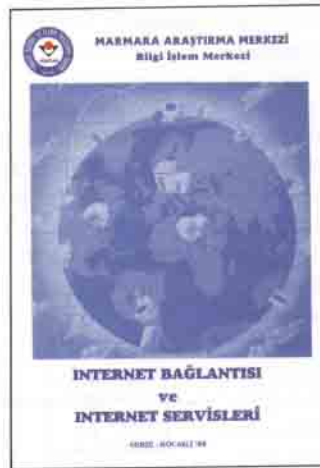
TÜBİTAK

Marmara Araştırma Merkezi

Gebze, Kocaeli

Mart 1994

105 sayfa

İnternet, her geçen gün yeni kullanıcıların katılımıyla büyüyor. Evinde bilgisayarı olan pek çok kişi, bir modem kartı

aracılığıyla dışarıdaki bilgisayarlarla da iletişim kuruyor. Bu sayede evdeki telefonların yanısıra bilgisayarlar da iletişim kurabileceğimiz araçlar haline dönüştü. İnternet'in bugün Türkiye'de sayısı kesin olarak bilinmeyen birçok kullanıcısı var. Gerek yurt içi, gerekse yurt dışı bilgisayar merkezleri, BBS'ler ve veri tabanlarına bağlanan pek çok kişi, yepyeni bir dünyaya adımlarını atmış bulunuyor. Yakın bir gelecekte bilgisayar yardımıyla dışardan program veya döküman getirmek çok daha yaygın hale gelecek. Tüm bu olanakları kullanırken sağlam bir rehber ihtiyacı var. Çünkü İnternet yardımıyla program veya veri aktarımı yapmak, tıpkı bir labirente dolaşmaya benziyor. Bir adrese bağlanmak, bilgi veya programları evdeki veya bürodaki bilgisayara getirmek, işin uzmanı olmayanlar için öğrenmesi zor konular. TÜBİTAK'ın hazırladığı İnternet Bağlantısı ve İnternet Servisleri kitabı, bu amaçla hazırlanmış bir kitap.

Kitabın ilk konusu, İnternet ile İlgili Temel Bilgiler başlığını taşıyor. Bir bilgisayar ağı nedir, protokol ne demektir, adresler ve adres tanımları konusundaki tüm bilgiler, bu kısımda anlatılıyor. İnternet'in ne olduğu da yine bu bölümde açıklanıyor.

İkinci ve üçüncü bölümlerde, bilgisayar ağlarının temel bağlantı elemanları ve uzak bilgisayarların birbirlerine bağlanma yöntemleri hakkında genel bilgiler veriliyor.

Kitabın en önemli bölümü ise İnternet Servisleri ve Araçları başlığını taşıyor. Bu bölümde, FTP, Ping ve Telnet gibi network servisleri ile Gopher, Veronica, Usenet gibi Enformasyon servisleri hakkında bilgiler veriliyor. Kitabın bu kısmında bu servislerin kullanımı, bilgisayarların ekranlarından görüntü örnekleri eşliğinde anlatılıyor. Bu sayede kitabı bilgisayarınızın yanında açarak bir yandan bağlantı kurmaya çalışabilirsiniz.

İnternet Bağlantısı ve İnternet Servisleri, özel bir amaca yönelik olarak hazırlanmış... Konular, mantıklı bir sırayla ele alınmış ve açıklamalar, oldukça anlaşılır bir şekilde yapılmış. Bir diğer deyişle kitap, İnternet

hakkında genel bilgiler veren bir kaynak olmanın yanısıra diğer sistemlerle bağlantı kurmanın yollarını gösteren bir rehber niteliğini de taşıyor. Eğer Internet ile bağlantı kurmak niyetindeyseniz, bu kitap oldukça yararlı olacaktır. Yalnız başına sırf ekrandaki menüleri takip ederek bağlantı kurmak ve bilgi nakli yapmak, oldukça zaman alıcı olacaktır. Hata yapma durumunda, yeni menülere girerek Internet içinde kaybolma olasılığı da vardır. Internet'te kaybolan her saniye, telefon faturasında insanın karşısına acı bir şekilde çıkıyor. Bu nedenle eğer bağlantı konusunda istekli fakat tecrübesiz iseniz, Internet bağlantısı ve Internet Servisleri, hem zamanınızı hem de faturanızı kurtaracaktır.

Alper Ates

Bilim Tarihi

Aylık Dergi

Fiyatı: 20.000 TL

TÜBİTAK tarafından desteklenen ve Kasım 1991'den başlayarak aylık olarak çıkan Bilim Tarihi dergisi, Türkiye'de bu konu üzerinde yayınlanan tek dergi olma özelliğinde.

"Topkapı Sarayı'nın Suyu Nereden Geliyordu?", "Latin Ortaçağ'ında Simya", "Bilim tarihçilerimiz: Sevim Tekeli", "Hayat Hakkında", "Tarihsel Disiplinlerin Bilimselliği Üzerine", "Tutkalm Tarihi", "Uluslararası Bir Girişim: Büyük Bilim Adamlarının Bütün Eserlerinin Yayınlanması", "Ming ve Qing Hanedanlıkların Döneminde Bilim: Çin ve Batı Uygarlıkların Arasındaki İlişki" gibi konularla, gerek Türk gerekse dünya bilim tarihinin belirli kesitleri aydınlatılıyor.

Dergide, çoğunluğu Türk bilimcilerince kaleme alınan yazıların yanısıra, yabancı yazarların makalelerinin çevirileri de bulunuyor.

Bilim Tarihi dergisini edinmek için Yerebatan Cad. Salkımsöğüt Sok. 7/2, Çağaloğlu - İstanbul (Tel: 212 - 527 03 99) adresine yazabilirsiniz.

Abone olmak için ise İş Bankası Çağaloğlu Şubesi, 374772 numaralı hesaba yıllık abone ücreti olan 200.000 TL yatırmanız gerekiyor.

Zeynep Tozar

Türkiye Flora ve Vegetasyonu Bibliyografyası

Prof. Dr. Hüsnü Demiriz
TÜBİTAK

Temel Bilimler Araştırma Grubu
Ankara, 1993
670 Sayfa

Türkiye Flora ve Vegetasyonu Bibliyografyası, Prof. Dr. Hüsnü Demiriz tarafından, TÜBİTAK'ın koordinatörlüğünde, DPT'nin parasal destekleri ile hazırlanmıştır.

Bibliyografya, Türkiye bitkilerinin morfolojisi, anatomisi, sitolojisi, palinolojisi, taksonomisi ve paleobotanik, etnobotanik, farmasötik botanik, arkeobotanik, geobotanik, fitosoyoloji ile ilgili, 1927-1988 yılları arasında yayınlanmış yayınları içermektedir.

Kitabın içeriğini oluşturan bölümlerden İndeks kısmı ise, Botanik indeks (yukarı kategoriler, karışık kategoriler, familyalar, bitki adları); Coğrafi indeks (bölgeler, yöreler, Türkiye florasında bulunan kare sistemi); Botanik kuruluşlar (arboretumlar, botanik bahçeleri, herbaryumlar, milli parklar); Şahıslar (biyografiler, toplayıcılar, geziler, sunuşlar, kişiler) bölümleriyle ele alınmıştır. Belirtilen yıllar arasında Türkiye'nin flora ve vegetasyonu ile ilgili hemen bütün süreli yayınların tarandığı; başlıca Türkçe, İngilizce, Fransızca, Almanca ve Rusça yazılmış taksonomik kaynaklara dayanılarak hazırlanan kitap, özellikle botanik, coğrafya, jeoloji, arkeoloji bölümü öğrencileri, konu uzmanları, araştırmacılar, gezginler, etnologlar ve diğer ilgililenenler için önemli bir kaynak niteliğindedir.

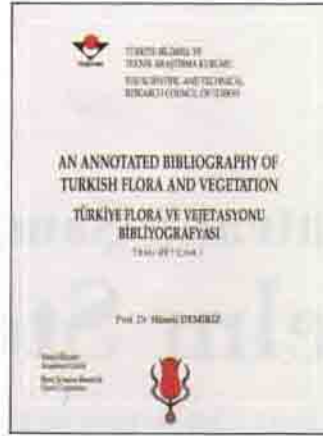
TÜBİTAK Temel Bilimler Araştırma Grubu yayınlarından olan bu kitabı ödemeli olarak isteme adresi: TÜBİTAK Kitap Satış Bürosu, Atatürk Bulvarı No:221 Kavaklıdere, Ankara

Gülşün Akbaba

Hep Aranızda Olacağım

Frédéric Joliot-Curie'nin Yaşam öyküsü

Güney Gönenc
Sarmal Yayınevi,
İstanbul, 1994,
208 sayfa

"Frédéric Joliot-Curie yüzyılımızın en büyük fizikçilerinden biridir. Nötron ve pozitronun bulunuşunda önemli katkıları olmuş, yapay radyoaktifliği ve zincirleme tepkileşimi bularak eşi Irène ile birlikte, adını bilim tarihinin altın sayfalarına yazmıştır..."

John Bernal onun için şöyle de-

mişti: 'Kargaşayla dolu bir dönemde yaşamış olduğu içindir ki onun gerçek büyüklüğü ortaya çıkmıştır'. Gerçekten de Joliot-Curie, Nazi işgalinin acı dolu günlerini yaşamış, Nazilere karşı Direniş hareketine yalnızca katılmakla kalmamış, direniş örgütü Ulusal Cephe'nin genel başkanlığını, bu tehlikeli sorumluluk isteyen, ama onurlu görevi son Nazi ülkeden temizleninceye kadar yitip sürdürmüştür." Biyografileri daha çok "çeviri" şeklinde bulmaya alışık olduğumuz ülkemizde bu kitap, yazarının oldukça geniş bir kaynak listesi sunarak hazırlanmış olduğu bir "eser" niteliğini taşıyor. Uzun bir öykü: "gerçek" bir bilimadaminin, bilimsel sorumluluğun yanısıra üstlenmek zorunda olduğu toplumsal sorumluluğun da çarpıcı bir örneği...

1950'de, Dünya Barış Kongresi'nde "Yirminci yüzyılın başında Henri Becquerel'in, Pierre ve Marie Curie'nin başlattığı buluşlar dizisinin bugün tüm insanlığın hidrojen bombasıyla yok edilmesi tehdidinde varmış olması hepimize, en çok da bilimadamlarına ciddi bir uyarı olmalıdır" sözleriyle, üstlendiği bu sorumluluğu açıkça dile getiren Joliot, Ulusal Direniş Cephesi Başkanlığı'nın yanısıra Bilim İşçileri Federasyonu ve Dünya Barış Konseyi'nin kuruculuğunu ve Genel Başkanlığı'nı da yapmıştı.

"Hep Aranızda Olacağım"; Pierre ve Marie Curie'nin kızları Irène ile hem bilimsel bir ortaklık hem de yaşam ortaklığı kurmuş olan Frédéric Joliot'un yaşamı ve çalışmalarını, "Hitler'den Truman'a, radyumdan atom bombasına uzanan tarihsel perspektif içinde" izlememize olanak tanıyor.

Zeynep Tozar

